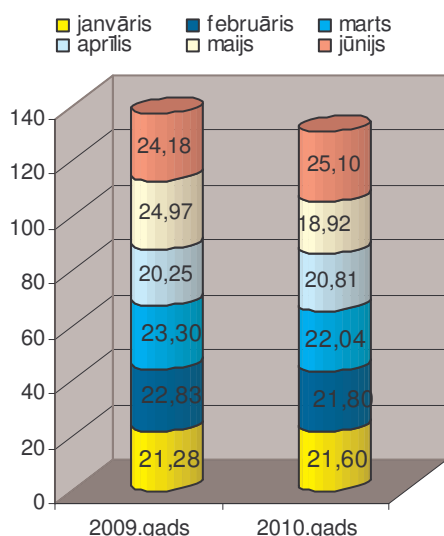

Naftas produktu (degvielas) aprīte 2010.gada sešos mēnešos

1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi milj.Ls

1.attēls

2010.gada sešos mēnešos akcīzes nodoklis par naftas produktiem iekasēts **Ls 130,27 milj. apjomā**, kas ir par Ls 6,54 milj. jeb **par 5% mazāk** kā 2009.gada attiecīgajā periodā.

2010.gada sešos mēnešos salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu vislielākais samazinājums akcīzes nodokļa ieņēmumos ir par svīnu nesaturošo benzīnu (ieskaitot ar pievienotu etilspirtu) – kopumā par Ls 7,49 milj. jeb 14% un par degvielleļļu – par Ls 0,18 milj. jeb 51%. Savukārt kāpums vērojams akcīzes nodokļa ieņēmumos par dīzeļdegvielu (t.sk. marķēto dīzeļdegvielu un dīzeļdegvielu, kurai pievienota biodīzeļdegviela) – kopumā par Ls 0,99 milj. jeb 1% un par naftas gāzi – par Ls 0,04 milj. jeb 6% (skatīt

1.pielikumu).

Akcīzes nodokļa ieņēmumus par naftas produktiem 2010.gadā ietekmē:

- nemainīgas akcīzes nodokļa likmes (skatīt 3.pielikumu);
- naftas produktu patēriņš - 2010.gada sešos mēnešos kopumā patēriņam Latvijā nodots par 4% mazāk naftas produktu nekā 2009.gada attiecīgajā periodā;
- biodegviela un biodegvielas sajaukumi ar fosilo degvielu – biodīzeļdegvielai, kas pilnībā iegūta no rapša sēklu eļļas tiek piemērota nulles akcīzes nodokļa likme un degvielai, kurai akcīzes preču noliktavās Latvijā ir pievienota biodegviela, tiek piemērota samazināta akcīzes nodokļa likme – 2010.gada sešos mēnešos 56% no kopējā patēriņam Latvijā realizētā benzīna un dīzeļdegvielas apjoma veido produkti ar biodegvielas piejaukumu un biodīzeļdegviela;
- patēriņam nodoto naftas produktu īpatsvara izmaiņas – 2010.gada sešos mēnešos, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, par 1% palielinājies petrolejas (ieskaitot reaktīvo degvielu) un par 3% pieaudzis dīzeļdegvielas īpatsvars kopējā patēriņa struktūrā, savukārt benzīna īpatsvars attiecīgi samazinājies par 3% .

2. Naftas produktu (degvielas) nodošana patēriņam Latvijā¹

2010.gada 30.jūnijā bija 75 spēkā esošas licences apstiprināta noliktavas turētāja darbībai un 4 spēkā esošas licences reģistrēta saņēmēja darbībai, kurās norādītais akcīzes preču veids ir naftas produkti un/vai biodegviela kā arī 47 licences reģistrēta nosūtītāja darbībai.

2010.gada sešos mēnešos kopumā patēriņam Latvijā nodoti naftas produkti (degviela) **547,16 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 20,72 tūkst. tonnām jeb **par 4% mazāk** kā 2009.gada attiecīgajā periodā. Ievērojami - par 25,49 tūkst. tonnām jeb 16%,

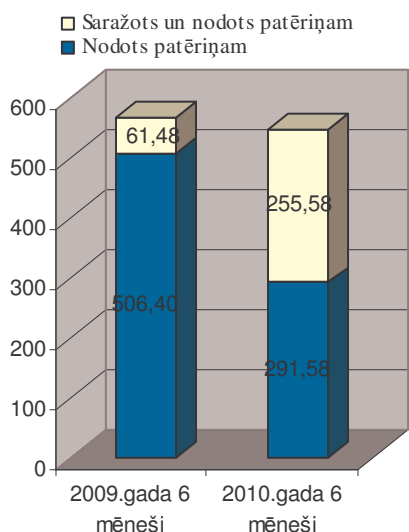
¹ Saistībā ar izmaiņām likumā „Par akcīzes nodokli” šeit un turpmāk VID APP analītiskajos materiālos iepriekš lietotais termins „izlaists brīvā apgrozījumā” tiek aizstāts ar terminu „nodots patēriņam”, ar to saprotot akcīzes preču daudzumu, kas attiecīgajā periodā nodots realizācijai vai patēriņam Latvijas Republikā.

samazinājies patēriņam nodotā benzīna daudzums (ieskaitot svinu nesaturošo benzīnu, kuram pievienots etilspirts), kā arī samazinājies patēriņam nodotais degvielleļļas apjoms - par 41% jeb par 10,61 tūkst. tonnām. Savukārt dīzeļdegvielas (ieskaitot dīzeļdegvielu, kurai pievienota biodīzeļdegviela, un dīzeļdegvielu, kuru izmanto par kurināmo), patēriņam nodotais daudzums palielinājies par 8,51 tūkst. tonnām jeb 3%. Petrolejas (ieskaitot reaktīvo degvielu) patēriņam nodotais apjoms turpina pieaugt un pieaugums ir 4,71 tūkst. tonnu jeb 10%. (skatīt 2.pielikuma 1.tabulu).

Naftas produktu (degvielas) nodošana patēriņam

(tūkst. tonnas)

2.attēls

Lielāko **komersantu** saraksts pēc 2010.gada 6 mēnešos patēriņam Latvijā nodoto naftas produktu (degvielas) apjoma skatāms 4.pielikumā.

2010.gada 6 mēnešos akcīzes preču noliktavās kopumā saražoti (sajaukti, apstrādāti, fasēti) naftas produkti 347,65 tūkst tonnu apjomā, kas ir gandrīz četras reizes vairāk kā 2009.gada attiecīgajā periodā. Šā gada pirmajā pusgadā Latvijā saražots divreiz vairāk biodīzeļdegvielas kā 2009.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 1.1.tabulu).

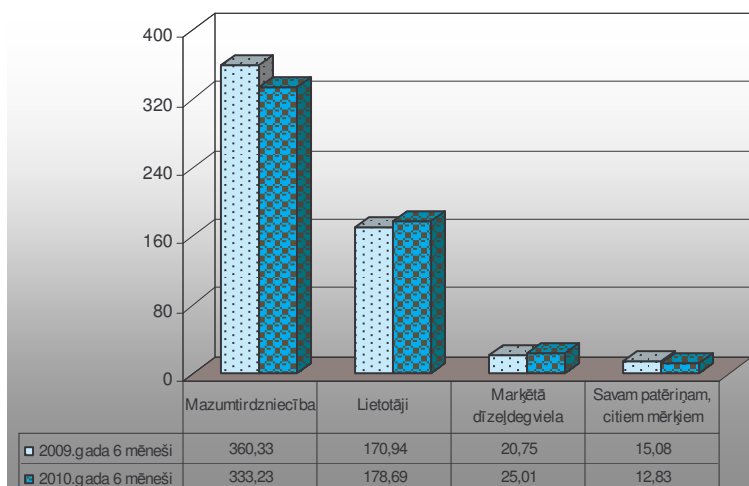
Ražoto (sajaukto, fasēto) naftas produktu apjoma pieaugums skaidrojams ar to, ka saskaņā ar normatīvo aktu prasībām Latvijā atļauts realizēt 95 markas bezsvina benzīnu tikai tad, ja pievienotā bioetanolā saturs ir 4,5-5 tilpumprocenti no kopējā produkta daudzuma, un dīzeļdegvielu (izņemot arktiskos un bargos ziemas apstākļos izmantojamu) tikai ar biodīzeļdegvielas saturu 4,5-5 tilpumprocenti no kopējā produkta daudzuma.

Jāatzīmē, ka 1,94 tūkst tonnas jeb 63% no kopējā biodīzeļdegvielas apjoma, kas pievienots dīzeļdegvielai Latvijas akcīzes preču noliktavās, ir saražots Latvijas biodīzeļdegvielas ražotnēs. Šogad pieaudzis arī patēriņam nodotais apjoms biodīzeļdegvielai, kas pilnībā iegūta no rapša sēklu eļļas.

3. Naftas produktu (degvielas) realizācija

(tūkst. tonnās)

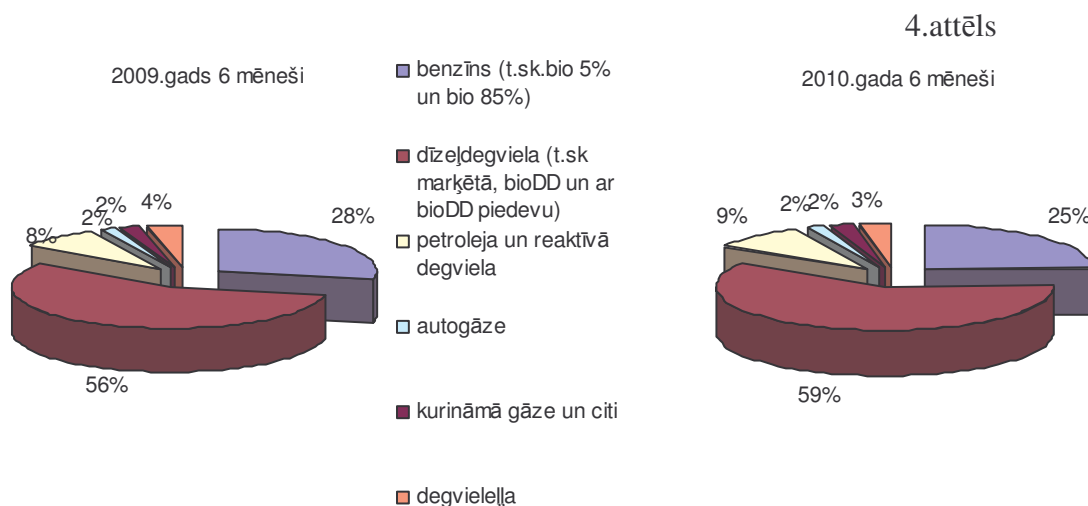
3.attēls

2010.gada 6 mēnešos kopumā Latvijā realizētas 549,76 tūkst. tonnas naftas produktu (degvielas), kas ir par 17,33 tūkst. tonnām jeb **par 3% mazāk** kā 2009.gada attiecīgajā periodā. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada pirmo pusgadu, samazinājies mazumtirdzniecībā realizēto un savam patēriņam izmantoto naftas produktu (degvielas)

apjoms, savukārt lietotājiem realizētais naftas produktu (degvielas) apjoms pieaudzis (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu).

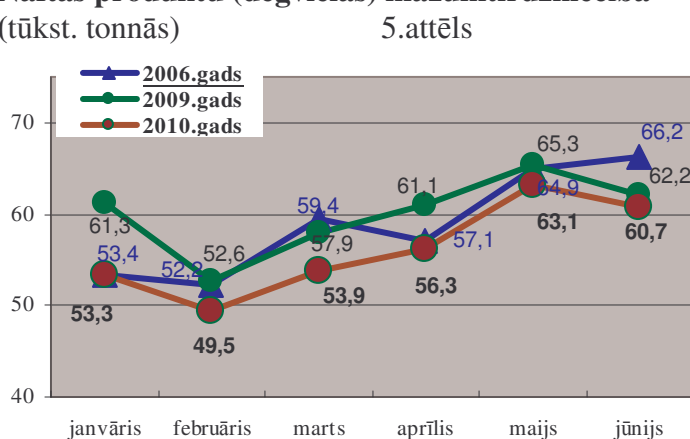
2010.gada 6 mēnešos, salīdzinājumā ar 2009.gada attiecīgo periodu, kopējā realizēto naftas produktu struktūrā no 56% līdz 59% pieaudzis realizētās dīzeļdegvielas (tai skaitā arī marķētā dīzeļdegviela, dīzeļdegviela, kurai pievienota biodīzeļdegviela un biodīzeļdegviela) īpatsvars, savukārt, benzīna īpatsvars (tai skaitā benzīns, kuram pievienots no lauksaimniecības izejvielām iegūts etilspirts) samazinājies no 28% līdz 25%.

3.1. Naftas produktu mazumtirdzniecība

Uz 2010.gada 30.jūniju 152 komersantiem bija spēkā esoša licence naftas produktu (degvielas) mazumtirdzniecībai.

Naftas produktu (degvielas) mazumtirdzniecība (tūkst. tonnās)

2010.gada 6 mēnešos mazumtirdzniecībā kopumā realizētas **333,23 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 27,10 tūkst. tonnām jeb **8% mazāk** kā 2009.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2. pielikuma 2.1. tabulu).

Šā gada sešos mēnešos, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, samazinājies gan mazumtirdzniecībā realizētās

dīzeļdegvielas (tai skaitā dīzeļdegviela ar pievienotu biodīzeļdegvielu) apjoms - par 2,89 tūkst. tonnām jeb 2 %, gan benzīna (tai skaitā arī benzīns, kuram pievienots etilspirts) apjoms - par 24,49 tūkst tonnām jeb 16%. Nedaudz pieaudzis mazumtirdzniecībā realizētās naftas gāzes - par 0,23 tūkst tonnām jeb 3% un biodīzeļdegvielas apjoms – par 0,05 tūkst tonnām jeb 31%..

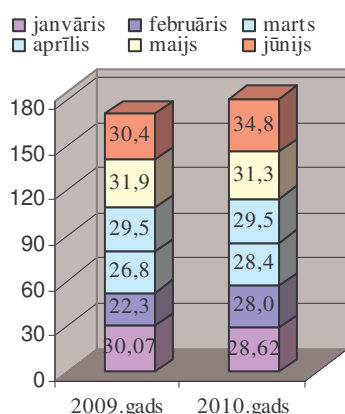
Lielāko komersantu saraksts pēc 2010.gada 6 mēnešos mazumtirdzniecībā realizētā degvielas apjoma aplūkojams 4.pielikumā.

Degvielas realizācijas apjoms mazumtirdzniecībā 2010.gada 6 mēnešos arvien vēl ir zemāks par 2006.gada attiecīgā perioda realizāciju.

3.2. Naftas produktu (degvielas) realizācija lietotājiem

(tūkst. tonnās)

6.attēls

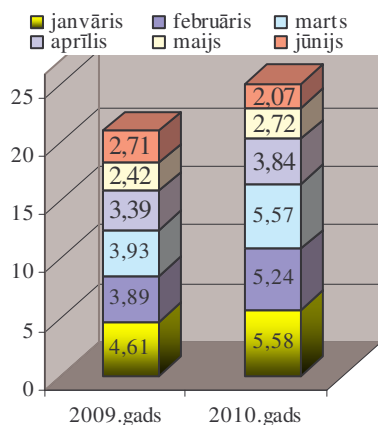

2010. gada 6 mēnešos lietotājiem kopumā realizētas **178,69 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 7,75 tūkst. tonnām jeb **par 5% vairāk** kā 2009.gada attiecīgajā periodā. Realizācijas apjoms pieaudzis gandrīz visiem naftas produktu veidiem, izņemot benzīnu, kura realizācijas apjoms ir samazinājies par 0,12 tūkst. tonnām jeb 11% un degvielleļļu – samazinājums ir 2,13 tūkst tonnas jeb 19% (skatīt 2.pielikuma 2.2.tabulu).

3.3. Marķētās dīzeļdegvielas realizācija

(tūkst. tonnās)

7.attēls

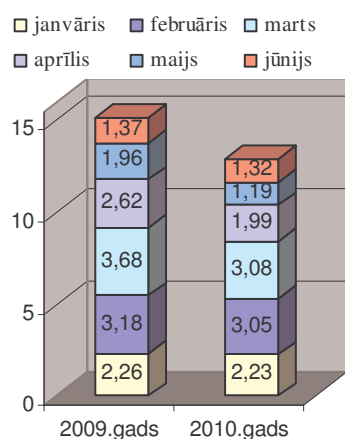

2010.gada 6 mēnešos iezīmētā (marķētā) dīzeļdegviela ir realizēta kopumā **25,01 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 4,27 tūkst. tonnām jeb **par 21 % vairāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā. Salīdzinājumā ar 2009.gada attiecīgo periodu, palielinājusies iezīmētās (marķētās) dīzeļdegvielas realizācija visām iezīmētās (marķētās) dīzeļdegvielas patērētāju grupām. Vislielākais realizācijas pieaugums - juridiskajām personām, izmantošanai par kurināmo vai siltumenerģijas ražošanai produkcijas ražošanas (pārstrādes) tehnoloģiskajā procesā - par 2,15 tūkst tonnām jeb 19 % un kuģu apgādei – par 1,47 tūkst tonnām jeb 25 % (skatīt 2.pielikuma 2.3.tabulu).

3.4. Naftas produktu (degvielas) izlietojums savam patēriņam, citiem mērķiem

(tūkst. tonnās)

8.attēls

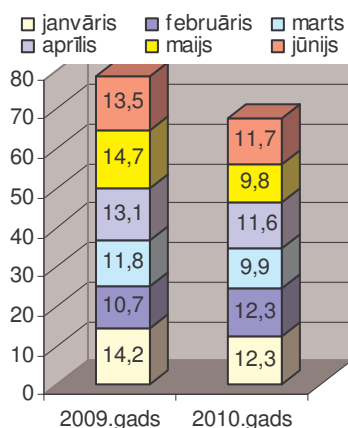
2010.gada 6 mēnešos komersanti savam patēriņam un citiem mērķiem (tai skaitā citu preču, kas nav naftas produkti, ražošanai) kopumā izmantojuši naftas produktus **12,83 tūkst. tonnu** apjomā, izmantotais apjoms ir par 2,24 tūkst tonnām jeb 15 % mazāks kā 2009.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 2.4.tabulu).

4. Naftas produktu vairumtirdzniecība

Uz 2010.gada 30.jūniju 32 komersantiem bija spēkā esoša licence naftas produktu (degvielas) vairumtirdzniecībai.

Naftas produktu (degvielas) realizācija vairumtirdzniecībā

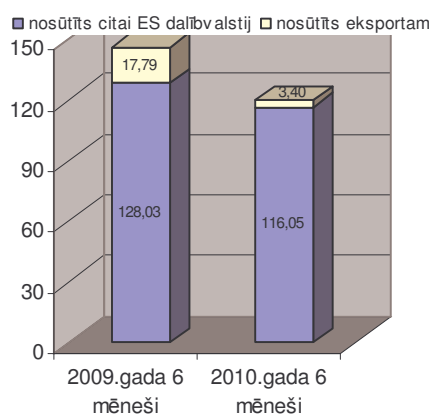
(tūkst. tonnas) 9.attēls

2010.gada 6 mēnešos, izmantojot vairumtirdzniecības licences nosacījumus, kopumā realizētas **67,08 tūkst. tonnas** naftas produktu (degvielas), kas ir par 11,07 tūkst. tonnām jeb **par 14% mazāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 3.tabulu).

5. Naftas produktu nosūtīšana uz citām ES dalībvalstīm un eksportam

(tūkst. tonnas) 10.attēls

2010.gada 6 mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, nosūtījuši naftas produktus (degvielu) kopumā 119,44 tūkst. tonnu apjomā, tai skaitā 116,05 tūkst. tonnas nosūtītas citām Eiropas Savienības dalībvalstīm un 3,4 tūkst. tonnas izvestas no akcīzes preču noliktavām to tālākai izvešanai uz ārvalsti, kas nav dalībvalsts (skatīt 2.pielikuma 4.tabulu).

2010.gada 6 mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, nosūtījuši par 26,12 tūkst tonnām jeb 18% mazāk naftas produktu nekā 2009.gada attiecīgajā periodā.

2010.gada 6 mēnešos, salīdzinājumā ar attiecīgo periodu 2009. gadā, ievērojami samazinājies gan no akcīzes preču noliktavām izvesto naftas produktu apjoms, kas pārvietoti to tālākai izvešanai uz ārvalstīm, kas nav dalībvalstis, gan uz dalībvalstīm nosūtīto naftas produktu apjoms. Samazinājies nosūtītais daudzums gandrīz visiem degvielas veidiem, izņemot sašķidrināto naftas gāzi, kuras 2010.gada 6 mēnešos nosūtītais apjoms pieaudzis par 74% un nedaudz – par 2% pieaudzis arī nosūtītās dīzeļdegvielas apjoms

Analītiskajā pārskatā un pielikumos, aprēķinot naftas produktu daudzumu tonnās, ir pielietoti sekojoši blīvumi: benzīnam - 0,765 t/m³; degvielai - 0,95 t/m³; petrolejai - 0,78 t/m³; dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³; biodīzeļdegvielai - 0,887 t/m³; marķētai dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³, naftas gāzei - 0,55 t/m³.